

Pravna pomoć - slučajevi nasilja u porodici

Slučaj **S.R.**(25)- Reč je o dugogodišnjem nasilju u porodici od strane njenog supruga. Trpela je batine i psihičko nasilje, koje se svaki put odvijalo pred njihovim maloletnim detetom. Nekoliko puta obraćala se za pomoć nadležnom Centru za socijalni rad, prvenstveno zbog deteta ali nije dobila adekvatnu pomoć s obzirom da je centar nastojao svaki put da ih pomiri. Trenutno je pokrenut postupak za razvod braka. Procedura je pred Centrom za socijalni rad koji i dalje radi na njihovom pomirenju. Nema evidencije o obraćanju Centru za socijalni rad koja je u ovakvim slučajevima neophodna jer je najbolji pokazatelj narušenih odnosa u porodicama gde postoji nasilje.

Slučaj **A.P.**(22) – ima dvoje maloletne dece (15 meseci i 2 meseca), trpela fizičko i psihičko nasilje od supruga. Batine je dobijala dok je bila u drugom stanju, sa oba deteta iako su obe trudnoće bile visoko rizične. Zbog batina u prvoj trudnoći imala hiruršku intervenciju te je jedva iznela trudnoću do kraja. Poslednji put kad je dobila batine bila je sa drugim detetom u poodmakloj trudnoći i prijavila je nasilje policiji uz čiju je asistenciju napustila kuću supruga i sa decom otišla kod roditelja. Ceo slučaj prijavljen je Centru za socijalni rad – odeljenje Grocka, koji su adekvatno odreagovali. Napravljen je zapisnik sa njenom izjavom, podneta je krivična prijava i postupak za razvod braka je u fazi pripreme (prikupljanje neophodne dokumentacije).

Slučaj **M.N.**(32) – Majka troje maloletne dece. Žrtva je psihičkog nasilja od strane muža i njegovih roditelja. Nezaposlena je, bez stana u vlasništvu. Suprug je ucenjuje sporazumnim razvodom i prefi da će i nju i decu izbaciti iz stana. Odbija da plaća bilo kakvu alimentaciju. Obraćala se nekoliko puta Centru za socijalni rad, ali nisu znali kako da joj pomognu. Ni u ovom slučaju ne vodi se nikakva evidencija.

Slučaj **S.M.** – Žrtva dugogodišnjeg nasilja u porodici prvenstveno psihičkog od strane supruga i njegovih roditelja. U isto vreme kad je suprug pokrenuo postupak razvoda ostala je bez posla kao tehnološki višak. Svekar i svekrva izbacili su je na ulicu sa mal. detetom. Nekoliko puta bezuspešno se obraćala centru za socijalni rad koji je napravio propuste. U to vreme nasilje u porodici nije bilo predviđeno kao krivično delo, tako da se svaka njena prijava policiji tretirala kao obična supružnička svađa. Nadležni organi nisu u ovom slučaju prepoznali oblik psihičkog nasilja tako da niko nije adekvatno reagovao. Sud je znao sve pojedinosti ovog slučaja ali ni jednu nije uzeo u obzir prilikom odlučivanja. U postupku za razvod braka sud joj je oduzeo dete i dodelio ga ocu, jer je po mišljenju Centra za socijalni rad majka bez posla i bez adekvatnog smeštaja.

Slučaj **LJ.K.** – Tetka dve maloletne devojčice koje su seksualno zlostavljane od strane prijatelja njihove majke. On je trenutno na izdržavanju kazne zatvora, osuđen je na 10 godina zatvora. Majka koja je decu podvodila trenutno je u bekstvu sa decom i mužem, ocem devojčica. Raspisuje se poternica za njom. Tu je napravljen propust jer je majci trebalo suditi u isto vreme kad i učiniocu, i istovremeno je lišiti roditeljskog prava. Propust postoji i što oca niko od nadležnih organa nije saslušao osim Centra za socijalni rad, ali se i dalje pitanje njegove podobnosti za vršenje roditeljskog prava ne postavlja. Tetka se bori za starateljstvo. U ovom slučaju postoji adekvatna saradnja sa Centrom za socijalni rad – odeljenje Zemun, koji nas redovno kontaktiraju i obaveštavaju o toku postupka.

Slučaj **V.M.** – Od početka se tretira kao običan postupak za razvod braka iako je reč o psihičkom nasilju, koje traje još od 1999.godine. Od tada se njen suprug ne pojavljuje na sudu, pritom je odveo njihovo zajedničko maloletno dete koje ona nije videla od 1999.g. Niko od nadležnih organa nije uspeo da sazna njegovu novu adresu, iako on živi i radi u Beogradu, a dete pohađa osnovnu školu. Ne postoji nikakva saradnja Centra za socijalni rad i suda. Spor veštački održavamo jer sudija ne vidi smisao ovog spora i hoće da odbaci tužbu.

Slučaj **M.V.** – Mladić koji boluje od epilepsije. Obratio nam se za pomoć kao žrtva nasilja u porodici, navodeći da je njegova bolest uzrok svih problema u porodici. Roditelji su podneli sudu tužbu za njegovo iseljenje iz stana, postupak je u toku. On je podneo krivičnu prijavu za nasilje u porodici policiji, postupak je u fazi ispitivanja.

Karakteristično je da su državni organi konačno počeli da reaguju u slučajevima nasilja u porodici, ali samo kad je u pitanju fizičko nasilje, ono koje je vidljivo. Psihičko nasilje se i dalje ne tretira na adekvatan način. U tim slučajevima Centri za socijalni rad i sudovi psihičko nasilje tretiraju kao uobičajene nesuglasice između supružnika, iako ono može da bude teže i sa gorim posledicama. Jedan od problema je i što je psihičko nasilje manje uočljivo, a samim tim i teže dokazivo.

Obraćanja za pomoć i savete Centrima za socijalni rad u ovakvim slučajevima prvi su pokazatelji da nasilje u porodici postoji. Ne vodi se adekvatna evidencija o tome iako bi to u velikoj meri doprinelo prevenciji nasilja. Preko takve evidencije bolje bi se ostvarila i komunikacija i povezanost svih nadležnih državnih organa i u velikoj meri bi uticalo i na dužinu i kvalitet trajanja sudskih postupaka.

YUCOM